

Автор:

Генсьорський Володимир Миронович,
студент II курсу магістратури,
Спеціальності «Середня освіта (інформатика)»

Науковий керівник:

доцент кафедри теоретичних основ
інформатики,
кандидат педагогічних наук
Умрик Марія Анатолівна

«МАСОВІ ВІДКРИТІ ОНЛАЙН КУРСИ ЯК МОЖЛИВІСТЬ ДЛЯ НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ВСЬОГО ЖИТТЯ ЛЮДИНИ»

Анотація. Метою дослідження є розкриття сутності масових відкритих дистанційних курсів як інноваційної тенденції в освіті. Інформатизація, комп'ютеризація та інтернетизація є основними рушійними показниками інновацій у всіх сферах життєдіяльності суспільства, зокрема й в освіті. Тенденції розвитку інформаційних та комунікаційних технологій зумовлюють зміни у сформованій структурі освіти, удосконалюючи застарілі підходи. Сучасні освітні проекти, що базуються на нових технологіях, незабаром замінять традиційні освітні установи. Зарубіжні інформаційні інновації, зокрема такі, як дистанційна освіта, масові безкоштовні відкриті дистанційні курси, «хмарні технології та обчислення» в освіті, призведуть до того, що потреба в традиційних освітніх послугах та установах буде зменшуватись.

Ключові слова. МВОК, онлайн курси, дистанційне навчання, традиційне навчання, інновації в освіті.

Вступ. Протягом багатьох десятиліть суспільство змінює вимоги до результатів підготовки майбутніх фахівців. Проблема є особливо актуальною для галузі інформаційних технологій, у якій поряд із розвитком технічних засобів досить стрімко оновлюється й зміст навчання.

Постановка задачі. Поява масових відкритих дистанційних курсів базується на реалізації сучасних освітніх принципів відкритості освіти, рівності учасників навчального процесу, інтернаціоналізації освітніх систем та глобалізації освітнього простору. Стрімкий розвиток таких курсів зменшує ефективність традиційної системи освіти. Прихильники онлайн-освіти впевнені, що вже найближчим часом студенти зможуть повністю «збирати» свої ступені з розміщених в Інтернеті масових відкритих дистанційних курсів, а системи традиційної освіти будуть радикально трансформовані.

Мета роботи. Метою дослідження є розкриття сутності масових відкритих дистанційних курсів як інноваційної тенденції в освіті.

Основна частина. Реалії сьогодення демонструють, що нині педагог не є єдиним джерелом знань. В останні роки така тенденція привела до розвитку особливої форми комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання: масових відкритих онлайн-курсів (МВОК, MOOC – Massive Open Online Course). Ідея доступної і якісної освіти для широкого кола людей набирає популярність в суспільстві, а освіта дійсно стає, за Д. Д'юї [1], життєвою потребою та єдиною можливістю подальшого існування в умовах сучасності.

Привабливість МВОК для потенційних студентів пов'язана з тим, що:

- студент МВОК може навчатися в будь-якому місці і в будь-який час, за своїм графіком;
- студент навчається в своєму ритмі, швидко або повільніше (хоча на деяких курсах встановлюють терміни, до закінчення яких робота повинна бути здана);
- для студентів МВОК не існує обмежень за віком: навчання доступне як для школярів, так і для тих, хто вже працює і бажає підвищити рівень своїх знань;

- слухачі МВОК мають можливість долучитися до навчання в світовому контексті, адже більшість курсів і дисциплін МВОК викладаються світовими лідерами у освіті – найкращими університетами світу.

Інтернет-платформи МВОК тісно співпрацюють з провідними університетами світу, освітніми організаціями та з окремими викладачами і надають їм майданчик для транслявання своїх знань мільйонам студентів по всьому світу. [2] Викладання дисциплін на платформах МВОК включає в себе відео- і аудіо-лекції, онлайн-семінари, вебінари та веб-конференції, дискусійні клуби в режимі онлайн або в режимі чатів, коментарів та форумів, онлайн-тести, зворотній зв'язок викладачів і студентів, тощо. Курс, як правило, закінчується оцінюванням навчального прогресу студента і видаванням сертифікату або диплому про закінчення навчання. Специфіка онлайн-курсів полягає в тому, що вони пропонують не просто відео-лекції та тести, але й утворюють спільноти зацікавлених у навчанні людей з різним досвідом, різним рівнем підготовки, з різних країн світу, і таким чином, організують мережеве колегіальне навчання, ком'юніті зацікавлених в предметі і в навчанні студентів, своєрідний віртуальний кампус [3]. МВОК є комерційними або некомерційними приватними установами, які працюють за різними схемами. Частина МВОК пропонує абсолютно безкоштовні курси, декларуючи свою гуманітарну і просвітницьку місію, встановлюючи плату лише за отримання сертифікату по закінченню курсів (при наявності бажання його отримати) і, існуючи за рахунок пожертвувань, в тому числі і від гігантських корпорацій типу Google. Так, у жовтні 2015 року було заявлено, що МВОК платформа Coursera отримала 61,1 млн доларів від інвесторів для розвитку курсів по всьому світу, а особливо у Азії, де знаходяться біля чверті усіх користувачів платформи [4]. Інші онлайн курси беруть плату за зарахування і навчання студента на курсі, але, як правило, така плата є невеликою порівняно з очним навчанням.

Висновки. Виникнення масових відкритих онлайн курсів є продовженням розвитку комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання. За сучасних умов вони є засобом реалізації відкритості та повсюдності освіти. Процеси невинних змін у суспільстві не можуть не відбиватися на освітньому процесі. Стрімке зростання освітніх онлайн платформ, відкритий віртуальний освітній контент, гейміфікація освіти, широке використання технологій в освітньому процесі свідчать про те, що відбуваються швидкі зміни у підходах до академічної та неакадемічної освіти в останні роки.

Список використаної літератури:

1. Д'юї Д. Школи майбутнього. – Берлін: Гос. изд., 1992. – 179 с.
2. Цюман Г.М. Дистанційне навчання: сутність, цілі, принципи, особливості, вимоги. Програмне забезпечення та адміністрування навчального процесу при ДН [Електронний ресурс] / Г.М. Цюман. – Режим доступу: <https://ukrainetoday.jimdo.com/дистанційне-навчання/>
3. Березицький М.М. Масові відкриті онлайн-курси як етап розвитку електронного навчання. / М.М. Березицький, В.П. Олексюк // Інформаційні технології і засоби навчання, 2016. – №6(56), с. 51–63.
4. EDBI Invests in Coursera to Expand Access in Singapore and Across Asia to Job-Relevant Education From the World's Best Universities // Market Wired. – October 27, 2015. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://www.marketwired.com/press-release/edbi-invests-coursera-expandaccess-singapore-across-asia-job-relevant-education-2067615.htm>